

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetiközlöny.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: ————— 4 ft.
Félévre ————— 2 ft.
Egyre szám ára 10 kr.
A hirdetés díjak előre befizetendők.

MEGJELEN VÁSÁRNAP REGGEL.

Feloldó szerkesztő és kiadó-találkozó: CSANÁDY JOZSEF.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy hasznos példányért 10 kr.

NYILTARTÁS KÖZLEMÉNYEK:

Peltitronokért 24 kr. — helysz. díj 30 kr. külön fizetendő.

Budapest és a vidék.

Budapest fő- és székváros statisztikai hivatala legújabb kimutatása szerint 1896. évben Budapesten 747 többnyire palotaszzerű építkezések lettek eszközölve.

Ha mi ezen 747 palotának építkezési költségeit egyenként csak 60.000 frtra számítjuk, noha vannak oly paloták is, melyek építkezési költségei még a fél milliót is felülhaladják, akkor a múlt évben Budapesten közel 50 millió forint lett építkezésekre kiadva.

Mily boldog lenne a nemzet, ha az egész ország ily építkezési mozgalommal diszekedhetne, melyek folytán 50 milliót lehetne évente csak építkezésekre belefektetni, de ez sajnos nem valószínű, mert a vidék szegény és nem rendelkezik annyi milliókkal.

Ott van a vidék pénze Budapestben a bank- és gőzmalom-társulatoknál, a kereskedők és a borsemparoknál, a kik együttesen intézik el ez ország sorsát az által, hogy az ország terményei és árucikkei kurzusát ők határozzák meg a tőzsdén. Ezek az urak a boldog tulajdonosai a budapesti rengeteg vagyont képező palotáknak.

Ez nem helyes közgazdasági politika, ezzel lehet Budapestet naggyá és gazdággá tenni, de nem az országban az általános vagyamosodást elérni, mert még

TÁRCA.

Magamban.

Írta: MEZEY ISTVÁN.

Sítét ószi kold borítja az egész tájat. Az ég kedves kék azurja nem mutatja magát. Komor az egész természet.

Az emberek, kik a mindennapi kenyer megteremtésében fáradoznak, alig-alig vonzólják fáradt testüket a város utakon.

Ha valaki megfágyott őket, akjairól nem egyszer hallja e fájó sóhaj: — de nehéz az élet.

Egyedül vagyok szobámban.

Szüem az alkalom át révélve tekintenek az utca szét kúbebe.

A természet komorsága lebeilineszt egész valóm. Szívem, mely az élet küzd-Imelben oly sok szert kapott, néma sok igaztalanságot szenvedett e magasnóms csendben fájón dobban meg, s önkénytelenül ríppen el ajkáról: — de nehéz az élet.

Meregsémben gondolataim tovább szövdülök Boldog gyermekkoromat látom, a midőn imadott jó anyam ölebe hajtra fejemet hallgatam azon édes anyai jó tanácsot: — „fiam! légy jó, engedelmes, őrizd meg szived ártatlanságát, szeresd embertársaidat, úgy ők is fognak szeretni.”

Budapest építési palotáit, a szorongatott vidék odakint a mindennapi megélhetésért küzdi élet-halál harczeit, nem szabad tehát mesterséges uton is a vidék kárára fejleszteni akarni Budapestet, hisz a természet geográfiai fekvésénél fogva predestinálta Budapestet Magyarország hatalmas fővárosának, hogy egy ne járjunk vele mint az egykori anya a ki férj-bez adandó leányát minden szerelmével és anyagiakkal halmozta el, a többi gyermekeiről nem gondolván, azok mezitláb rongyba burkolva fájó kebellet dadezretek a testvértől, — az pedig daidegna minden áldozatoknak még is vón leány maradt.

A vidék rajongásig szereti fővárosát és őszinte szívből örövend annak hatalmas felvirágzásán, de megdöbben veszi észre, hogy a mily fokban Budapest halad, oly mértékben hanyatlak a vidék, — ez pedig nagyon drága ár lenne a világváros czim elnyeréséért, mert ha a vidék megbukik, akkor a fővárost a tenger mennyiségű palotái sem fogják megmenteni a fűpusztulástól, és az országos katasztrófa készen van.

Minden országnak meg van a maga saját fővárosa, mely mint az ország helyettesít az representálni hivata van, — illik tehát, hogy ez a főváros az ország nagyságához mérten nagy és hatalmas legyen.

Akkor még nem volt nehéz az élet.

Serdülő korom táruít szemem elől, midőn először kellett elhagyni az édes szülői házat, átlován az édes anyá védő karjai alól, elmenni messze, egy ötötöm még ismeretlen nagyvilágba, idegen emberek közé, s miért?

A buszaszín kínos perében jó apám így szólt hozzám: „miej fiam! légy szorgalmas, tanulj, gyűjts mennél több szellemi kincsset magadnak, mert csak úgy tudsz megküzdni az élet nehézségeivel.”

Ami addig nem ismertem, akkor érintette szívemet az első fájdalom, de még akkor „nem volt nagyon nehéz az élet.”

Majd ifjú korom vírányos utaira vezértl merengő képeztem. Mint a szabad madár, azórl-ára szállva, mint a kis tánc, víczórló vívára röpökde s mindentől több szellemi kincsset minden tárgyaim, ifju szívem szép reményvél jartam be újra meg újra kezeletben e kedves kor utat.

A határhöz értem. Ahhoz a határhoz, hol boldog álomom megszünt, hol reményem szirtle lököztört, hol első szerelmem síróvá áll.

Ifju szívem egész teljével, az első szerelmem anyu tisztasággal szerettem egykor egy kedves szöszke lányt, s azon édes boldogító hit töltötte be egész valómot, hogy ő az énnyem, egyedül az énnyem lesz, hogy vele fogom átvezetni az élet füzegét egymást ért élvé, egymást örökre szem szeretve, boldogan, Csatákoztam.

Nem kerestem az okot akkor, s ma is fajókepet alkotni törekedtem.

gyen, de ez nem inflválja azt, hogy a főváros egyedül legyen vagy és vagyonos, a többi városok pedig koldusok. Nézzük csak, hogy van az a többi kulturállamoknál? Németországban, Berlin főváros mellett ott látjuk Stettin, Hamburg, Borzsló városokat hatalmasan fejlődődni.

Francziországban Páris főváros mellett virágzanak Marseil, Lion és Bordo városok, Angolországban London főváros mellett ott virágzanak Edinburg, Dublin városok hatalmas gyárakkal.

Igy van ez elvögre Ausztriában, Oroszországban, és minden civilizált országban, csak mi magyarok tesztünk ebben kivételt, mert itt a dusztagd Budapest mindent magának monopolizál, nálunk ninesenek másodrendű városok, rá- lunk csak szegény province városok vannak.

Ennek a szerencsétlenségnek egyedül oka a cenztralizáció, és az avval karöltve járó kapzsiság.

Decenztralizálás, az legyen a vidéknek jelszava. Szét kell osztani a Budapestet egy rakáson földhalmozott egyetemeket, képző művészeti intézményeket, ipar és kereskedelmi iskolákat, mindenféle humanitárius intézeteket, képtárakat, múzeumokat az állandó kiállításokat, mert ezekhez, mint országos vagyonhoz a vi-

ézet tezz szivemem, ha vissza gondolok a csa- takozás fájalmá szűlte nehélys sora:

Sitét verek mindenki lúja,

Koafjátok ki csabert!

Ne nőz arzenata sokat lánka,

Talan ny meg fölkötök . . .

Soká, igen soká merengtem e has emlékeben. Anyám megtanította a gondolkodást, szivem dobogás-mlingé megállt, ottam óka lapadtak — a kól édes álál az álkimögvegen képződött — czeréle cziárólára.

A néma csendesl saját szavam zavartam meg, felhagyottam: — „de nehéz az élet.”

E szavakkal eleredtem merengésből a sívári felérre.

Fáradt, nagyon fáradtnak éreztem magam. Lelki világom komor volt, mint az éjs. Gondolközi próbáltam.

A vidékben, vagy valaki Debon a mai társadalmat lepet varozsoltá életem.

Láttam szemkap-ázt-ó fényes pompájú palotát, láttam onst, hól és széjtúra roskadozó kunyhót.

Láttam bíhor, hársóny és selyemben tűndökör, láttam az összekötött rongyokban felmért-ú dídergőt.

Láttam a jődét, láttam a nyomort. Megvisszadtam.

Úra gondolkömi keztem, s a mai társadalmak nevezett emberadatul egy szélt van szerette, boldogan. Csatákoztam.

elfeledkezve, hogy isten házában vannak, egész hangosan békélenkedtek, zajongtak, majd Szabó odahagyta padját és képből kikelve, bevágta a templom ajtót, hogy az csak úgy rezgett. Elváltára K. Tóth pedig hangosan felszótolt a néki való lelkészre, hogy hagyja abba, mert ez például nem teszék a srra bízattá a megbörtinokozott közönséget, hogy fűntéltöz hangyák oda a templomot. Az egész beszéd alatt egyre lázongott, kint pedig formális kritikát mondott, hogy egy papnak nem szabad a szocializmus ellen harcolni. Különféle ezt a bajgyógyász kesztőnének vannak forgalomban, de általában senki tudtára, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzá fűzött várakozásnak minden tekintetben megfelelő a szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevitelétől undorodnak, ezért nagyon bejapoztató a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem íze, sem kellemetlen szaga nincs a gyermekek, valamint felnőttek számára veszik be. Főráktár a Zoltán F. V. Gyógyászterápiában, Budapest, V. Nagykorona-utca 23. szám, hol üvegenként 1 frt-ért kapható.

* A „Magyarország” politikai napilap ez idő szerinti a legjobban szerkesztett lap az országban. Legelőször írónk és publicistánk ma kétszázötven évi Magyarországra írnak. Első sorban Bartha Miklós, az országban ma legnagyobb tollú publicistájára továbbá Bármányi Dénes, Hock János, majd a főszerkesztő Holló Lajos, Hentaller Lajos, Inczédy László stb. napról napra a legelőkelőbb és legelőkelőbbé teszik a magyar olvasóközönségnek ezt a kiválóan kedvelt lapját. A Magyarországon jelennek meg azonnali Móra Istvánnak országzszeri fellépését keltő tárcái. Ugy, hogy a ki eleven jól értesült és igazán első rangú hírlapot akar olvasni, az bátran a Magyarországhoz fordulhat. A „Magyarországot” nemcsak nemes, előkelő hangja, egyenes, nemzeti irányja és minden tekintetben hozzáférhetlensége teszi a magyar olvasóközönség előtt becsese, hanem az is, hogy a család minden tagjának nyújt kellemes szórakozást. Tárczáit, regényeit, eleven híreit, párizsi divatlapok stb. a legelőkelőbb olvasmányt képezik. A Magyarországot az éjjeli postával küldetik szét, úgy, hogy reggel már az ország legutóbbi részeitől is ott van. Mily előny ez a hivatalnoknak, földirtóknak, kereskedőnek, iparosnak és minden intelligens embernek, hogy más lapokat megelőzőleg olvashatja már reggel mindazt, a mi az országban és külföldön történik. Az országgyűlést, a hivatalos közléseket, a hely- és külföldi híradásokat, szóval mindazt, a mi nemcsak érdekes, de az illetékes állására és üzletére nézve is nagy fölényrel van. Tudjuk, hogy mily előnyösen használják fel ezeket, ha valaki egy nappal vagy félnappal el van maradvá az eseményektől. A ki ma egy fontos hírt előbb tud meg, az mérhetően előnyben van a többiekkel. Ez a „Magyarországot” mindenkérdésre lehetővé teszi ezt a korát és megbízható értesülést. Ez biztosította a Magyarországot

részére azt az óriási elterjedést, a minék ma üvönd. A Magyarországra legelőkelőbb postatulajdonos előfizetői akár 1 óra 1 frt 20 kr. akár egy negyedévre, 3 frt 50 kr. Cím: Magyarországi kiadóhivatala Budapest, Sándor u. 2. A felvétel előfizetési díj 7 frt, az egész évi 14 frt.

(x) Teljes üzletfelfoglalás miatt rika alkalom nyílik ékszerke, arany- és ezüst áruk rendkívül jutányos beszerzésére a 30 év óta Budapestben Kossuth-Lajos utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gébor és Testvére ékszerész- és óras cégnél. A legelőkelőbb és legelőkelőbban készült ékszerkekből, ezüstárakból, mint 13 próbas ezüst ékszerkekből, gyertyatartók, girlandok, talizán, kavics- és teás-kezeket, valódi svájci órákból felhalmozott áruk bántalmatos olcsón írt jótállás mellett vásárolhatók most ezen elsőrangú üzegnél.

IRODALOM

„Hangulatok” lesz a címe Bartha Miklós könyvének, mely a könyvpiacon karácsonykor fog megjelenni. Ez a könyv negyven darab prózából írt költeményt foglal magában így címe alatt: Virasztás, A nő, Könnyel, Bíróság előtt, Ki a hibás, Az árva, Tapasztalás, Verőfény, Telen, A magánakvaló, Jutalom, Vigasz, A holnap, A szerencsétlen, A halál, Megváltás, Templomban, A költő sorsa, A költő hivatása, Előadás, Pásztorláz, Emlékezet, Otthon, Földéletlen, Az árnyék, stb. A ki Bartha vezérékkel ismeri, az fogalmazhat magának arról, hogy mily nyelvezettel, mily szinzigazd fesséssel és mily elragadó fantáziával vannak megírva ezek a költemények. A közönség körében szokatlan érdeklődést keltett az a hír, hogy Barthától szépirodalmi dolgozatok jelennek meg a könyvpiacon.

Barthát a „Magyarország” szerkesztésébe bírta reá könyvének kiadására. A „Magyarország” most azaz kedveskedik olvasóinak, hogy Bartha könyvét díszes kiállításban karácsonyi és újvi ajándékk előfizetőinek ingyen fogja megküldeni. A könyvet mindenki megkaphatja, a ki a „Magyarország”-ra 1 negyedévre előfizet. Az előfizetési díj 3 frt 50 kr. bármikor beküldhető így cím alatt: „Magyarország” kiadóhivatala, Budapest, Sándor u. 2.

Bartha művének bolti ára 2 frt lesz és külföldön is megrendelhető a „Magyarország” kiadóhivatalában.

— A Huszadik esztendő. Január elsején nagy napja lesz legkedveltebb szépirodalmi lapunknak az Ország-Világnak. Ezen a napon kezd meg huszadik évfolyamatát, hogy jövőben is, a mint az eddig, tizenkilenc esztendőig történt, hie barátja legyen nagy és előkelő olvasó köztönségének. Mert hogy az Ország-Világ a két évtizeden keresztül legelőkelőbb szépirodalmi lapjaink közé küzdött fel magát azt csak isma-

gyar olvasó közönség szeretetének és pártolásának köszönheti. Nagy dolgot volt felvenni a harcot a külföldi beutalás ügyekékel, s még nagyobb munka volt a külföldi lapok helyett a magyar újságot megszerettetni a közönséggel. A támaszt szerezte s most az Ország-Világ abban az ázszeredetes helyzetben van, hogy hírtől-hírtől a leopompósabb képek kíséretében a magyar irodalom jelszóit közölhet versoket és novellákat. Az újvas kiadóhivatala Hold utca 7 szám alatt van, s mindenkihez szívesen küld mutatvány példányt, hogy meggyőződhessenek a sorok igazságáról. A lap előfizetése ára negyedévre 2 forint a ki most előfizet megkapja a karácsonyi díszes számot s a karácsonyi ajándékok, napitári részlet ellátást, irodalmi támogatást, Melegre ajánlják olvasni, figyelembe e szép újságot, a melynek kedvesebb karácsonyi ajándékok senki nem kaphat.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
USANÁDY JÓZSEF.

10253. sz.
ki. 1897.

Pályázati hirdetés.

A Jásznagykunszolgok megye tiszai alsó járásban fekvő Rákóczi községben újonnan rendszerezett s évi 360 frt fizetéssel javadalmozott segédjegyzői állásra ezenmell pályázatot hirdetek s felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket hozzám a folyó évi és hó 31-ig adják be.

Ezen állásra a szervezeti szabályrendelet értelmében jegyzői oklevéllel bíró vagy legalábbis oly képesítéssel bíró egynek pályázhatnak, a mely képesítés alapján jegyzői vizsgára bocsáthatók.

Tisza-Földvár, 1897. november 30.

Busa Ákos,
főszolgabíró.

9912. sz.
1897.

Pályázati hirdetés.

A Jász-Nagy-Kun-Szolgok vármegye tiszai alsó járásban fekvő Kunszentmárton községben lemondás folytán megüresedett évi 400 frt fizetéssel javadalmozott pészárti ellenőri állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy képzettségükét igazoló okmányokkal fellezert pályázati kérvényüket hozzám f. hó 25-ig nyújtsák be.

A választás kitézése iránt később fogok intézkedni.

Tisza-Földvár, 1897. december 3.

Busa Ákos,
főszolgabíró.

DIETRICH ÉS FIA

OS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK

TEA, RUM, COGNAC ÉS PALACZSKÓR NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÓRÓK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10.

közvetlen bszozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható: a bizományi raktárban

Kádár József úrnál.

NYILT LEVÉL!

a nagy érdemű hölgyközönséghez!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy a lapokban annyira hirdett divatos

női ruhaszöveteket és selyemkelméket, továbbá

Karácsonyi és Újévi ajándékokat

legszebben, legjobban és legolcsóbban nálam szerezheti be, úgy választék, mint arra nézve kiváló előnyöket nyújthatok.

Például 120 cm. széles női posztó ezelőtt 90 kr., most 55 kr. méterenkint; 90 cm. széles ezelőtt 60 kr., most 35 kr. méterenkint. — Női szövetek minden színben, a legújabb mintáztatokkal 22 krtól feljebb. — Az idény előrehaladottsága végett berlini posztó és kaszmér kendők minden elfogadható árban adatnak el.

Nagy alkalmi vétel ruha-zefrek rófe 22 kr., atlasz-szatín rófe minden színben csak 18 krajzár.

Ruhakellékek: Lószőr 22 kr., esikós satin béles 18 kr., Cautschuk 13 kr., Foulard-batör 12 kr.

Férfi-dívat: Ingek 90 krtól felfelé; gallérok drója 15 kr.; manzsetták párja 30 kr. — Nyakkendők féltáron, lábbravatók színes himzéssel.

Mielőtt tehát beesés vásárlásait eszközölni méltóztatik, áruháram szíves megtekintésére van szerencsém tisztelettel meghívni. — Kiváló tisztelettel

Káldor Soma

Elsőrangú úri- és női nagy divatárúháza a „Menyasszonyhoz“

Kunszentmárton, Némegy urak házában
a nagy iskola mellett,

4717. sz.
1897.

Hirdetmény.

Kunszentmárton község részéről ezenel közhíré tétetik, hogy négy adó-végre-hajtónak alkalmas, fedhetlen jellemű egyén ideiglenes minőségben alkalmaztatni fog. A pályázi szándékokozok mielőbb jelentkezzenek alulírott előjáróság előtt.

Kunszentmárton, 1897. évi december hó 16-án.

A községi előjáróság.

Kereskedők figyelmébe!

Van szerencsém a t. kereskedő urak tudomására adni, hogy fizetemben mindennemű patent-bonbonok, doboz-árúk, roksz és dropszok, szalonczukorkák, theasütemények, karácsonyi és husvétli árúk, mind a legjobb kivitelben készítennek el.

Készítményem jószágért és tartóságáért jótállást vállalok. Czukorkáim mindennemű idegen és mérges anyagoktól mentek és e mellett még könnyűek is.

A tölem vásárolt árúkat, ha esetleg valami hibájuk lenne, minden díjazás nélkül újból feldolgozom.

A midőn ezeket a t. kereskedő urak szíves tudomására hozni bátorodom, egyben kérem, megbízásaikkal szerencsétleni méltóztatassanak, a mikor is gyors, pontos és jutányos árak melletti kiszolgálásról biztosítom.

Tisztelettel

ZSIBRIATA ISTVÁN
czukrász.

NAGY Játékiállítás!

Kunszentmárton, piac-tér, Radimeczky-ház.

Van szerencsém a t. vásárló közönség h. tudomására hozni, miszerint a közeledő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmára a legújabb gyermekjátékok és más ajándék tárgyak dús választékban, jutányos áron nálam kaphatók. — Egyuttal bátör vagyok a t. közönség figyelmét férfi és gyermek talap és sapka, női, férfi és gyermek cipők, keztyűk, téli és őszi öltözék, valamint minden e szakmába vágó cikkkelben dúsán felszerelt rakományra felhívni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Herz Sándor.

Hirdetések jutányos árak mellett felvételnek a kiadóhivatalban.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER Linimentum Capsici compos.

Ezen híres gyógyszer ellentét az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megtartható, felfrissített állapotban megőrzésüket alkalmazzák külsőre, csontai, tagcsigolyák és meghűlések és az orvosi által tudósították is mindig gyakorlatban rendelkezni. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyökör Horgony-Linimentum elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igaz népszerű házi szer, melynek egy határozatlan sem kétsége hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 lit. üvegekben árban maglomban minden gyógyszeresüzletben kapható; Forgatók: Török János gyógyszerész Budapestben. Bekészítés alkalmával igen óvatosan legyen, mert több kioldottatás után van függőben. Ki nem akar megkérődni, az minden egyes üveget Horgony-velőgy és Richter-egyeszes néveléssel mint nem valódit utasít vissza.

RICHTER F. AD. & TSA., csász. és kir. udvari állított. RUDOLSTADT (Thüringia).

